

รายละเอียดของรายวิชา

๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
โครงการขยายห้องเรียน วัดไชยชุมพลชนะสงคราม ตำบลบ้านใต้ อำเภอเมือง ฯ จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๐๐๐

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา ๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก (Vinaya Pitaka)
๒. จำนวนหน่วยกิต ๒ หน่วยกิต (๒-๐-๔)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต หมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา พระครูกิตติชัยกาญจน์
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๒ ชั้นปีที่ ๑
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (pre-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (co-requisites) (ถ้ามี) ไม่มี
๘. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โครงการขยายห้องเรียนวัดไชยชุมพลชนะสงคราม จังหวัดกาญจนบุรี
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

<p>๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา</p> <p>เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระวินัยปิฎก สามารถวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่สำคัญในคัมภีร์มหาวิงค์ ภิกขุณีวิงค์ มหาวรรค จุลวรรค และปริวาร โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ รวมทั้งสามารถนำหลักพระวินัยที่ได้รับจากการศึกษาพระวินัยปิฎกไปปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม</p>
<p>๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา</p> <p>ดำเนินการทำสื่อการเรียนการสอนโดยใช้โปรแกรม Power Point เพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น ปรับปรุงเนื้อหาการเรียนการสอนและวิเคราะห์จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม</p>

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

<p>๑. คำอธิบายรายวิชา</p> <p>ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระวินัยปิฎก ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่สำคัญในคัมภีร์มหาวิงค์ ภิกขุณีวิงค์ มหาวรรค จุลวรรค และปริวาร โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระวินัยปิฎก</p>								
<p>๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>บรรยาย</th> <th>สอนเสริม</th> <th>การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน</th> <th>การศึกษาด้วยตนเอง</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>๓๒</td> <td>ตามความต้องการของผู้เรียนเฉพาะราย</td> <td>๐</td> <td>การศึกษาด้วยตนเอง ๔ ชั่วโมง/สัปดาห์</td> </tr> </tbody> </table>	บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง	๓๒	ตามความต้องการของผู้เรียนเฉพาะราย	๐	การศึกษาด้วยตนเอง ๔ ชั่วโมง/สัปดาห์
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง					
๓๒	ตามความต้องการของผู้เรียนเฉพาะราย	๐	การศึกษาด้วยตนเอง ๔ ชั่วโมง/สัปดาห์					
<p>๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล</p> <p>วิธีการให้คำแนะนำ เข้าพบตามที่นัดหมายและสอบถามในชั้นเรียน วัน ตามที่กำหนดในแต่ละภาคการศึกษา จำนวนชั่วโมงตามที่กำหนดในแต่ละครั้ง</p>								

หมวดที่ ๔ ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม		
การพัฒนาผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
<p>๑. [●] มีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต</p> <p>๒. [O] มีจิตสาธารณะ มีความเสียสละ มีวินัย</p> <p>๓. [●] เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น</p>	<p>- กำหนดความรับผิดชอบต่อการเข้าห้องเรียน</p> <p>- ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในบทเรียน</p> <p>- แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน</p>	<p>- ประเมินผลพฤติกรรมการเข้าเรียน</p> <p>- การให้ความร่วมมือในชั้นเรียน</p> <p>- การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนจากการจดเนื้อหาบรรยาย</p> <p>- การนำเสนองาน ชักถาม และอภิปราย</p>

๒. ด้านความรู้		
ความรู้ที่ต้องได้รับ	วิธีการสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
๑. [●] มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ ทฤษฎี และเนื้อหา ๒. [●] ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล ๓. [O] มีความรู้ในศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของชีวิต และสามารถนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต ๔. [●] มีความรอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ทั้งของไทยและสากล	- บรรยายเนื้อหาวิชาตามแผนการสอนที่ได้กำหนดไว้โดยใช้สื่อ power point - อภิปรายประเด็นศึกษาระหว่างผู้เรียนและผู้สอน - มอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ทำแบบฝึกหัด - สรุปประเด็นหลักของบทเรียน	- ทดสอบความเข้าใจด้วยการถาม – ตอบ - วิเคราะห์การทำแบบฝึกหัด - ประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนจากการทำแบบฝึกหัด - การสอบวัดความรู้ ๒ ครั้ง สอบกลางภาคและปลายภาค
๓. ด้านทักษะทางปัญญา		
ทักษะปัญญาที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
๑. [●] สามารถสืบค้นข้อมูล วิเคราะห์ ทำความเข้าใจ และนำไปประยุกต์ใช้ได้ ๒. [O] สามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล อ้างอิงได้ ๓. [●] สามารถประยุกต์ความรู้ และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม	- บรรยายพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบเนื้อหาวิชาโดยใช้สื่อ power point - บรรยายเชิงวิเคราะห์ให้เห็นความสัมพันธ์และบูรณาการของเนื้อหาวิชา - เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และแก้ไขข้อผิดพลาดเป็นรายบุคคล - เปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แล้วนำมาแลกเปลี่ยนภายในชั้นเรียน	- ทดสอบย่อยโดยเน้นการวิเคราะห์ การประยุกต์ใช้และการบูรณาการเนื้อหาวิชา - การให้การซักถาม - ทดสอบด้วยแบบฝึกหัด
๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
๑. [●] มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ๒. [●] เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม	- มอบหมายงาน พร้อมทั้งกำหนดให้นำเสนอโดยใช้สื่อ power point ความก้าวหน้าของงานเป็นระยะ	- การนำเสนอ - ชิ้นงาน

๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	วิธีการสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
๑. [●] มีทักษะในการใช้ภาษาไทย เพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม ๒. [●] มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม ๓. [●] มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการสืบค้น และนำเสนอได้อย่างเหมาะสม ๔. [●] มีทักษะในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม	- มอบหมายงาน พร้อมทั้งกำหนดให้นำเสนอโดยใช้สื่อ power point - ความก้าวหน้าของงานเป็นระยะ	- การนำเสนองาน - ชิ้นงาน

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	ชั่วโมงบรรยาย	วิธีสอน/กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	ชื่อผู้สอน
๑	แนะนำแผนการสอน - คำอธิบายรายวิชา - วัตถุประสงค์รายวิชา - กิจกรรมการเรียนการสอน - วิธีการประเมินผล - งานมอบหมาย	๒	- แนะนำรายละเอียดวิชา - ชี้แจงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (การให้คะแนน) - ชี้แจงการมอบหมายงานและร่วมกันสร้างข้อตกลง - แนะนำเอกสารประกอบการเรียนการสอน - มอบหมายงานให้ผู้เรียนไปศึกษา	พระครูกิตติชัยกาญจน์
๒	-ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพระวินัยปิฎก -ความเป็นมาของพระวินัยปิฎก -ความสำคัญของพระวินัยปิฎก -ความหมายของพระวินัยปิฎก -โครงสร้างของพระวินัยปิฎก	๒	- การบรรยายประกอบสื่อ Power Point - เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สอบถามแสดงข้อคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้อง	พระครูกิตติชัยกาญจน์
๓	คัมภีร์มหาวิภังค์ -ความเป็นมาของสิกขาบท -การวิเคราะห์สาระสำคัญของคัมภีร์มหาวิภังค์ภาค ๑	๒	- การบรรยายประกอบสื่อ Power Point - เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สอบถามแสดงข้อคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้อง	พระครูกิตติชัยกาญจน์

มคอ.๓ รายละเอียดของรายวิชา๕

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	ชั่วโมง บรรยาย	วิธีสอน/กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	ชื่อผู้สอน
๔	วิเคราะห์สาระสำคัญในคัมภีร์ มหาวิภังค์ภาค ๒	๒	- การบรรยายประกอบสไลด์ Power Point - เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สอบถามแสดง ข้อคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้อง	พระครูกิตติชัยกาญจน์
๕-๖	คัมภีร์ภิกขุณีวิภังค์ -ความเป็นมาของภิกขุณีวิภังค์ -วิเคราะห์สาระสำคัญในคัมภีร์ ภิกขุณีวิภังค์ -เปรียบเทียบลักษณะระหว่าง คัมภีร์มหาวิภังค์กับภิกขุณีวิภังค์	๔	- การบรรยายประกอบสไลด์ Power Point - เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สอบถามแสดง ข้อคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้อง	พระครูกิตติชัยกาญจน์
๗	คัมภีร์มหาวรรค -ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคัมภีร์ มหาวรรค -ศึกษาสาระสำคัญในคัมภีร์ มหาวรรค ภาค ๑	๒	-ให้นิสิตนำเสนองานตามที่ได้รับมอบหมาย และนำเสนองานโดยใช้สไลด์ power point -ให้ผู้ฟังซักถามประเด็นที่สงสัย -ผู้สอนสรุปประเด็นที่สำคัญ	พระครูกิตติชัยกาญจน์
๘	สอบกลางภาค	๒		
๙-๑๐	ศึกษาสาระสำคัญในคัมภีร์ มหาวรรค ภาค ๒	๔	-ให้นิสิตนำเสนองานตามที่ได้รับมอบหมาย และนำเสนองานโดยใช้สไลด์ power point -ให้ผู้ฟังซักถามประเด็นที่สงสัย -ผู้สอนสรุปประเด็นที่สำคัญ	พระครูกิตติชัยกาญจน์
๑๑-๑๒	คัมภีร์จุลวรรค -ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคัมภีร์ จุลวรรค -สาระสำคัญในคัมภีร์จุลวรรค ภาค ๑	๔	- นิสิตนำเสนองานที่ได้รับมอบหมาย โดยใช้ Power point ในการนำเสนอ -ให้นิสิตซักถามในประเด็นที่สงสัย -ผู้สอนสรุปประเด็น	พระครูกิตติชัยกาญจน์
๑๓-๑๔	-ศึกษาสาระสำคัญในคัมภีร์จุล วรรค ภาค ๒	๔	- นิสิตนำเสนองานที่ได้รับมอบหมาย โดยใช้ Power point ในการนำเสนอ -ให้นิสิตซักถามในประเด็นที่สงสัย -ผู้สอนสรุปประเด็น	พระครูกิตติชัยกาญจน์

๑๕	คัมภีร์ปรีวาร -ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคัมภีร์ ปรีวาร -ลักษณะการถาม - ตอบ ใน คัมภีร์ปรีวาร	๒	- นิสิตนำเสนองานที่ได้รับมอบหมาย โดยใช้ Power point ในการนำเสนอ -ให้นิสิตซักถามในประเด็นที่สงสัย -ผู้สอนสรุปประเด็น	พระครูกิตติชัยกาญจน์
๑๖	สอบปลายภาค	๒		

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมิน
ความมีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริตและความ รับผิดชอบ	การสังเกต/การเข้าชั้นเรียน	ทุกสัปดาห์	๑๐%
ความก้าวหน้าของความรู้	การสอบกลางภาค	๘	๑๐%
ความก้าวหน้าของความรู้	การสอบปลายภาค	๑๖	๖๐%
ทักษะการสืบค้นข้อมูล วิเคราะห์ การทำความเข้าใจ และการนำไป ประยุกต์ใช้	ทดสอบย่อย	๔, ๑๒	๑๐%
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคล ทักษะการใช้ภาษา การใช้คณิตศาสตร์เพื่อการ วิเคราะห์และจัดการข้อมูล	มอบหมายชิ้นงาน/การนำเสนองาน	๗ - ๑๕	๑๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑.เอกสารและตำราหลัก

- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). **พิธีกรรมในพระพุทธศาสนา**. กรุงเทพฯ ฯ: ธรรมสภา, ๒๕๓๐.
----- . **พระวินัยยิ่งใหญ่มากกว่าที่คิด**. กรุงเทพฯ ฯ: ธรรมสภา, ๒๕๓๐.
----- . **พุทธธรรม**. กรุงเทพฯ ฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.
----- . **พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์**. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๘.
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **มหาจุฬาเตปิฎก**. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๐๐.
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย. **พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาฯ**. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย. **พระวินัยปิฎก**. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

๒.เอกสารและข้อมูลสำคัญ

- วชิรญาณวโรรส, สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมพระ. **วินัยมุข เล่ม ๑-๒-๓**. กรุงเทพฯ ฯ: มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๒๘.
เสถียรพงษ์ วรรณปก. **พระไตรปิฎกวิเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร : รุ่งแสงการพิมพ์, ๒๕๓๐.

๓.เอกสารและข้อมูลแนะนำ

- แสวง อุตมศรี. **วินัยปิฎก เล่ม ๑-๒**. กรุงเทพมหานคร : ประยูรวงศ์การพิมพ์, ๒๕๔๖.

๔. หนังสืออ่านเสริม

- พุทธทาสภิกขุ. **ตำราดูพระภิกษุ แปรจากขุมทรัพย์จากพระโอษฐ์**. กรุงเทพฯ ฯ: ธรรมสภา, ๒๕๓๐.
พระอุตรคณาธิการ (ชวินทร์ สระคำ). **ประวัติศาสตร์พุทธศาสนาในอินเดีย**. กรุงเทพฯ ฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔.
ศึกษาธิการ, กระทรวง. **ความรู้เรื่องพระไตรปิฎก**. กรุงเทพฯ ฯ: คุรุสภา, ๒๕๓๕.
สุชีพ ปัญญาภาพ. **พระไตรปิฎกสำหรับประชาชน**. กรุงเทพฯ ฯ: มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๗.

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยผู้เรียน

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยผู้เรียน ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากผู้เรียนได้ดังนี้

- ประเมินการสอนโดยการซักถามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ซักถามข้อสงสัยในรายละเอียดเนื้อหา
- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อการเรียนรู้ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- ผู้เรียนแสดงความเห็นต่อวิธีการจัดการเรียนรู้
- ผู้เรียนซักถามและอภิปรายเพื่อปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้

๓. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ ได้นำผลการประเมินไปปรับปรุงการสอน ดังนี้

- การแจ้งผลการสอบย่อยและสอบกลางภาคให้ผู้เรียนทราบ เพื่อร่วมกันปรับปรุงการจัดการเรียนรู้
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อหาวิธีพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและเนื้อหามากขึ้น

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก ใบงาน แบบฝึกหัด การสอบถามผู้เรียน การตรวจงานมอบหมายของผู้เรียน และพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- ให้ผู้เรียนได้รู้ผลการสอบและการแบบสอบถามว่ามีจุดเด่นจุดด้อยอย่างไร
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซักถามและตอบในสิ่งที่ผู้เรียนสงสัย เพื่อหาแนวทางการพัฒนาร่วมกัน

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

นำผลการสอบ ผลการประเมินในการทดสอบการเรียนรู้และพฤติกรรม การสอบย่อย และการสอบกลางภาคนำมาแลกเปลี่ยน ซักถาม และหาแนวทางร่วมกันในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลการเรียนดีขึ้น มีความรู้ความสามารถและมีวินัย ธรรมที่ดีขึ้น